

ДО 30-РІЧЧЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

*Усе моє, все зветься Україна.
Буває, часом спінну від краси.
Спинюсь, не тямлю, що воно за диво, -
оці степи, це небо, ці ліси,
Усе так гарно, чисто, незрадливо,
Усе як є – дорога, явори,
усе моє, все зветься Україна.
Така краса, висока і нетлінна,
що хоть спинись і з Богом говори.
Ліна Костенко*

Дорогі друзі, читачі журналу!

Ось уже тридцять років ми з Вами живемо у своїй, незалежній державі. Звичайно, 30 років в історичному вимірі, це не багато, з іншого боку, ця дата стала точкою відліку новітньої історії України і маємо 30 років суверенного розвитку держави. Це показово, адже всі спроби українців минулих поколінь створити власну суверенну державу закінчувались невдачами. Ці 30 років незалежності були наповнені політичними баталіями з визначення шляхів розвитку країни. Досить згадати економічний занепад буремних 90-х років, впровадження гривні і поступове відродження 2000-х, «помаранчеву революцію» 2004 р., політичну кризу 2008 р. і революцію гідності 2013–2014 рр., анексію Криму 2014 р., війну, розв'язану Росією на Донбасі. Всі ці події підтверджують, що українці свій вибір зробили на користь європейського шляху розвитку, на користь демократичних цінностей. На цьому етапі нашої історії досить чітко проявляються дві різні тенденції при оцінці громадянами здобутків сьогоденної України. Одні вважають, що ми багато зробили за такий короткий, в історичному вимірі, час, і головне – відновили й зберегли суверенну українську державу. Інші вважають, що в країні створена олігархічна система управління, яка керує через свої політичні партії й депутатів політичним і економічним життям країни, рівень життя українців з кожним роком падає і вони змушені шукати роботу в країнах Євросоюзу, а власна економіка зубожіє, підприємства руйнуються, наука занепадає, а молоді вчені в пошуках кращої долі переходять у бізнесові структури, виїжджають на роботу в зарубіжні наукові центри, і марно сподіватись, що вони повернуться в Україну.

Держава, яка думає про свій розвиток, мала б в першу чергу опікуватися освітою, наукою та культурою. Президент НАН України, академік Борис Патон був “глибоко переконаний, що наука стане справжнім пріоритетом у державі та в суспільстві. Без цього Україна не матиме майбутнього, на яке вона заслуговує”.

Варто зазначити, що за роки незалежності ставлення владних структур до науки, освіти й культури ніколи не було пріоритетним. Чисельність науковців зменшилося втричі, фінансування науки з державного бюджету зменшилося в п'ять разів, мізерна заробітна плата науковців,

освітян та ін. категорій працівників бюджетної сфери практично не відрізняється від оплати праці прибиральниці. Це пов'язано з існуючою тарифною сіткою посадових окладів в установах бюджетної сфери і запровадженням рівнем мінімальної заробітної плати в Україні.

Обстоюючи інтереси науковців, освітян та інших категорій працівників, керівництво Академії наук України змушене щорічно просити Верховну Раду, КМ України збільшити бюджетне фінансування науки, освіти тощо. Чому наука і освіта не в пріоритеті? Чому рівень фінансування цих галузей такий, що основним їх завданням є виживання? З досвіду передових країн відомо, що пізнавальні та освітні функції науки починають давати ефект при 0,4 %-ному від ВВП фінансуванні. Якщо ми ставимо собі за мету побудову високотехнологічної держави, то доля бюджетного фінансування не повинна бути нижчою від цього показника. Президент НАН України академік НАН України А.Г. Загородній зазначив, що "підняття престижу науки в державі і суспільстві – це питання майбутнього України. Не буде розуміння значення науки, не буде і поступу в економіці, не буде зростання добробуту суспільства". Розвиток економіки, освіти, охорони здоров'я, обороноздатності і безпеки держави можливий лише за відповідного розвитку наукової сфери держави, достатнього фінансування, в обсягах, передбачених законодавством, гідної оплати праці науковців, відповідного матеріального забезпечення наукових досліджень. Нині, у нелегкий, але доленосний для нашої Вітчизни час, ми продовжуємо творити і розбудовувати сучасну демократичну країну – країну, якою будуть пишатися майбутні покоління українців.

Своєю натхненною, самовідданою працею колектив Інституту хімії високомолекулярних сполук НАН України робить свій внесок у розбудову держави, зустрічає ювілей країни значними здобутками в галузі створення новітніх полімерних і композиційних матеріалів, наноматеріалів, в'язучих, клеїв, герметиків спеціального призначення для потреб оборонної, медичної, будівельної та інших галузей промисловості. Науковці Інституту беруть активну участь у виконанні конкурсних проектів за комплексними програмами фундаментальних і прикладних досліджень НАН України, в тому числі програми підвищення обороноздатності і безпеки держави, Національного фонду фундаментальних досліджень, міжнародних проектів та ін., які спрямовані на зростання економіки й обороноздатності, підвищення промислового потенціалу нашої держави та утвердження іміджу високорозвиненої держави.

Можна відзначити такі здобутки Інституту за роки незалежності: опубліковано понад 2 десятки монографій; понад 3 тисячі статей у зарубіжних і вітчизняних фахових виданнях; отримано 1254 патенти України на винаходи і корисні моделі. Понад 50 розробок науковців Інституту впроваджено у різних галузях промисловості. Співробітники Інституту взяли участь у роботі понад 600 міжнародних і вітчизняних конференцій.

Сьогодні, в переддень ювілею нашої держави, варто згадати фундаторів, засновників Інституту та провідних вчених, які внесли вагомий вклад у становлення, розбудову, розвиток пріоритетних напрямів і здобутки Інституту, це, зокрема, – член-кореспондент НАН України К.А. Корнєв, академік НАН України Ю.С. Ліпатов, академік НАН України Є.В. Лебедев, член-кореспондент НАН України Ю.Ю.Керча, д.х.н. Т.М. Гриценко, д.х.н. Ю.Л. Спірін, д.х.н. В.П. Привалко, д.х.н. В.В. Шилов, д.х.н. Т.Е. Ліпатова, д.х.н. Т.Т. Тодосійчук, д.х.н. С.І. Омельченко.

Дорогі друзі, колеги! Прийміть найщиріші вітання з нагоди 30-ї річниці Незалежності України. Здоров'я, щастя, миру, добра, творчої наснаги та плідної праці на благо України!

Слава Україні!

З повагою

заступник директора інституту з наукової роботи Володимир Мишаак